

ЕВРОПЕЙСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ

Европейският икономически и социален комитет (ЕИСК) е консултативен орган на Европейския съюз. Състои се от 350 членове. Неговите становища се изискват въз основа на задължителна консултация в областите, определени в Договорите, или доброволна консултация от Комисията, Съвета или Парламента. Той може да представя становища и по своя собствена инициатива. Неговите членове не са обвързани с каквито и да било указания. Те трябва да упражняват своите функции при пълна независимост в общ интерес на Съюза.

ПРАВНО ОСНОВАНИЕ

Член 13, параграф 4 от ДЕС, членове 301—304 от ДФЕС и [Решение \(ЕС\) 2015/1157 на Съвета за определяне на състава на Европейския икономически и социален комитет](#)

СЪСТАВ

А. Брой и разпределение на местата по държави членки (член 301 от ДФЕС)
Понастоящем ЕИСК се състои от 350 членове, разпределени между държавите членки, както следва:

- по 24 членове от Германия, Франция, Италия и Обединеното кралство;
- по 21 членове от Полша и Испания;
- 15 членове от Румъния;
- по 12 членове от Австрия, Белгия, България, Чешката република, Гърция, Унгария, Нидерландия, Португалия и Швеция;
- по 9 членове от Хърватия, Дания, Финландия, Ирландия, Литва и Словакия;
- по 7 членове от Латвия и Словения;
- 6 членове от Естония;
- по 5 членове от Кипър, Малта и Люксембург.

През май 2019 г. Съветът взе решение за определяне на състава на Европейския икономически и социален комитет, считано от 21 септември 2020 година. С решението се адаптира броят на местата, в случай че Обединеното кралство напусне ЕС, в резултат на което ще останат 24 свободни места. С новите правила

се предоставя по едно допълнително място на Естония, Кипър и Люксембург, тъй като тези държави членки изгубиха по едно място след последното решение за състава на Комитета поради присъединяването на Хърватия. Останалите освободени места ще се пазят в резерв за евентуални бъдещи разширявания. Като цяло размерът на Комитета ще бъде намален от 350 на 329 членове, ако Обединеното кралство напусне ЕС.

Б. Метод на назначаване (член 302 от ДФЕС)

Членовете на Комитета се назначават от Съвета с квалифицирано мнозинство въз основа на предложения от държавите членки. Съветът се консултира с Комисията относно тези назначения (член 302, параграф 2 от ДФЕС). Държавите членки трябва да гарантират адекватно представителство на различните категории икономическа и социална дейност. На практика една трета от местата са за работодателите, една трета — за работниците и една трета — за други категории (земеделски стопани, търговци на дребно, свободни професии, потребители и т.н.).

Максималният брой членове на ЕИСК, разрешен от Договора от Лисабон (член 301 от ДФЕС), е 350. Той беше за кратко време превишен между юли 2013 г. и септември 2015 г. поради присъединяването на Хърватия на 1 юли 2013 г. С добавяне на девет нови места за новата държава членка общият брой на членовете нарасна на 353 (от 344). Решение 2015/1600 на Съвета от 18 септември 2015 г. за назначаване на членовете на Европейския икономически и социален комитет за периода от 21 септември 2015 г. до 20 септември 2020 г. намали броя на членовете от Люксембург и Кипър от шест на пет и броя на естонските членове от седем на шест, в съответствие с разпределението на местата в Комитета на регионите, който също има 350 членове.

В. Вид мандат (член 301 от ДФЕС)

Членовете на Комитета се посочват от националните правителства и се назначават от Съвета за петгодишен мандат с възможност за подновяване (член 302 от ДФЕС). Те са от различните групи, представляващи икономически и социални интереси в Европа. Последното подновяване беше през октомври 2015 г. за мандата 2015—2020 г.

Те принадлежат към една от следните три групи:

- [Работодатели](#) (I група);
- [Работници](#) (II група);
- [„Многообразие Европа“](#) (III група).

Членовете упражняват своите функции при пълна независимост в общ интерес на Съюза (член 300, параграф 4 от ДФЕС). Всеки път, когато мястото на даден член или заместник-член в ЕИСК се освободи в края на неговия мандат, е необходимо отделно решение на Съвета, за да се замени този член.

ОРГАНИЗАЦИЯ И ПРОЦЕДУРИ

Комитетът не е сред институциите, изброени в член 13, параграф 1 от Договора за Европейския съюз (макар че в член 13, параграф 4 се посочва, че Комитетът подпомага Парламента, Съвета и Комисията, като извършва консултативна дейност), но той има голяма степен на автономност по отношение на своята организация и работа.

- Председателят и Бюрото, всеки с мандат от две години и половина, се назначават от Комитета, като се избират измежду неговите членове.
- Комитетът приема своя собствен процедурен правилник.
- Той може да заседава по собствена инициатива, но обикновено заседава по искане на Съвета или на Комисията.
- Разполага, с цел подпомагане при изготвянето на становищата, с шест специализирани секции за различните области на дейност на ЕС (и може да създава подкомитети за разглеждането на конкретни въпроси):
  - Секция „Земеделие, развитие на селските райони, околна среда“ ([NAT](#));
  - Секция „Икономически и паричен съюз, икономическо и социално сближаване“ ([ECO](#));
  - Секция „Заетост, социални въпроси и гражданство“ ([SOC](#));
  - Секция „Външни отношения“ ([REX](#));
  - Секция „Единен пазар, производство и потребление“ ([INT](#));
  - Секция „Транспорт, енергетика, инфраструктури, информационно общество“ ([TEN](#)).
- За да се постигне ефект на полезно взаимодействие, службите на постоянния му секретариат в Брюксел се използват общо със секретариата на Комитета на регионите (по отношение на седалището му в Брюксел вж. Протокол № 6 към Договора от Лисабон за местоположението на седалищата на институциите). Освен това Бюрото на Парламента също така е сключило споразумение с Комитета, в рамките на бюджетната процедура за 2014 г., за съвместно повишаването на ефективността в областта на писмените преводи. Годишният бюджет на Комитета за административни разходи, включен в раздел VI от бюджета на ЕС, възлиза на 131 милиона евро (2014 г.).

ПРАВОМОЩИЯ

Комитетът е създаден с Договорите от Рим от 1957 г. с цел включване на групите, представляващи икономически и социални интереси, в създаването на общия пазар и осигуряване на институционални механизми за информиране на Комисията и Съвета на министрите по европейските въпроси. Единният европейски акт (1986 г.) и Договорът от Маастрихт (1992 г.) разшириха обхвата на въпросите, които трябва да бъдат отнасяни до Комитета. Договорът от

Амстердам допълнително разшири областите, при които Комитетът се сезира, и даде възможност Европейският парламент да се консултира с него. Средно ЕИСК предоставя 170 консултативни документа и становища годишно (от които около 15 % са изготвени по собствена инициатива). Становищата се публикуват в Официален вестник. Комитетът упражнява консултативна функция (член 300 от ДФЕС). Неговата цел е да информира институциите, отговорни за вземането на решения в ЕС, за становищата на представителите на икономическата и социалната дейност.

A. Становища, представяни по искане на институции на ЕС

1. Задължителна консултация

В определени, конкретно упоменати области ДФЕС предвижда, че решение може да се вземе само след като Съветът или Комисията са се консултирали с Комитета. Тези области са следните:

- селскостопанска политика (член 43);
- свободно движение на хора и услуги (членове 46, 50 и 59);
- политика в областта на транспорта (членове 91, 95 и 100);
- хармонизиране на косвеното данъчно облагане (член 113);
- сближаване на законодателствата относно вътрешния пазар (членове 114 и 115);
- политика в областта на заетостта (членове 148, 149 и 153);
- социална политика, образование, професионално обучение и младежта (членове 156, 165 и 166);
- обществено здраве (член 168);
- защита на потребителите (член 169);
- трансевропейски мрежи (член 172);
- политика в областта на промишлеността (член 173);
- икономическо, социално и териториално сближаване (член 175);
- научни изследвания, технологично развитие и космос (членове 182 и 188);
- околна среда (член 192).

2. Доброволна консултация

Парламентът, Комисията и Съветът могат да се консултират с Комитета по всякакви други въпроси, които сметнат за подходящи. Когато тези институции се консултират с Комитета, независимо дали това е задължително или доброволно, те могат да определят на Комитета краен срок за внасяне на неговото становище (не по-малък от един месец), като след изтичането на този срок отсъствието на становище не е пречка за предприемане на по-нататъшно действие от тяхна страна (член 304 от ДФЕС).

Б. Представяне на становище по собствена инициатива

Комитетът може да реши да представи становище, когато счете, че подобно действие е целесъобразно.

Udo Vux
05/2019

